

INGLIZ VA O'ZBEK TILLARIDA MASHHUR OMMAVIY AXBOROT VAKILLARI,
SIYOSATCHILAR VA ULARNING PERIFRAZADAGI ISMLARI

Allayorova Shaxnoza Primkulovna

JDPU, Stajyor-o'qituvchi

Abstract: *The names of famous people are often mentioned in newspapers and social networks. Through the paraphrasing method, it is possible for many people to understand what these individuals are known for. For instance, by hearing a description, the person to whom it applies can be identified. In some cases, an artist's or a famous person's name may not be directly revealed, but the description given to them can help someone who has heard the description to recognize their face in songs or movements in movies in which they have acted.*

Annotatsiya: *Mashhur insonlarning ismlari ham ko'pincha gazeta, ijtimoiy tarmoqlarda chop etiladi. Ularning parafraza usuli orqali ifodalangan ta'riflari orqali ko'p insonlarni gap nima haqida ketayotganini bilib olishi mumkin. Birgina ta'rifni eshitish orqali, ularning hayoliga keladigan inson, shu ta'rif berilgan insonning ismi bo'ladi. Ayrim hollarda esa, sa'natkorning yoki mashhur insonning ismi sharifini ham eslolmasligi mumkin, ammo unga berilgan ta'rifni eshitgan inson uning yuzini qo'shiqlarini yoki ro'l o'ynagan kinolardagi harakatlarini eslashi mumkin.*

Key words: *mashhur, broadway star, Maykl Jekson, Maria Callas, James Broun, Jenny Lind.*

"Mashhur" so'zi asosan qo'shiqchilar va aktyorlar kabi sahna odamlarni aytishimiz mumkin. Buyuk Britaniyaning Norvich universitet professorlari tomonidan o'tkazilgan tadqiqot natijalariga ko'ra ularning nomlari parafrazada eng ko'p ishlatiladi va ko'p hollarda ularning perifraza orqali ifodalangan ismlari istehzoli xususiyatlarga to'la hisoblandi. Biz tahlil qilganimizda, sahnaning mashhur ismlari, ayniqsa, o'quvchilarni jalb qilish uchun matbuot maqolalarining sarlavhalarida yozilganligini angladik. Quyidagi qismda qo'shiqchilarning ismlarini va ko'plab manbalardan to'plangan amaliy perifraza nomlarini taqdim etiladi. Birinchidan, shuni ta'kidlash kerakki, qo'shiqchilar va aktyorlar haqidagi asosiy ma'lumot manbai asosan internet saytlari va gazeta maqolalaridan taqdim etilgan. Inglizabon mamlakatlarning mashhur qo'shiqchi, aktyorlarining ismlarini tahlili quyidagicha:

Carol Channing Brodvey va kino musiqiy filmlarida rol o'ynagan amerikalik aktrisa, qo'shiqchi, raqqosa va komediyachi edi. Uning qahramonlari odatda qo'shiq aytish yoki komediya effekti uchun qizg'in ekspressivlik va osongina aniqlanadigan ovozga ega edilar. Shu sababli ham uni Broadway star (Broadvey yulduzi) deb unvon berilgan. Quyidagi manbalarda uning ismini "Broadway star" deb nomlanganini ko'rishimiz mumkin.

“The **Broadway Star** who earned a lifetime achievement Tony Award for her legendary career, which included roles in classics like **"Gentleman Prefer Blondes"** and **"Hello, Dolly!"** died on Tuesday.¹⁶ – “afsonaviy karerasi uchun umrbod yutuqqa erishgan hamda **"Gentleman Blondalarni afzal ko'radi"** va **"Salom, Dolli"** rollari uchun Toni mukofotiga sazovor bo'lgan Brodvey yulduzi seshanba kuni vafot etdi”

Maykl Jekson pop-qo'shiqchi, shoumen va raqqosdir. U dunyoning eng mashhur hamda ko'p janjallarga sabab bo'lgan yulduzlari sirasiga kiradi. 1965-yilda uning otasi Michael va uning to'rt nafar ukalari bilan The Jackson Five („Jacksonlar beshligi“) guruhini tashkil etadi. 1969-yilda guruh „ABC“(„Alifbo“), „I Want You Back“ („Qaytishingni istayman“), „The Love You Save“ („Sen asraydigan sevgi“) va „I'll Be There“ („Men o'sha yerda hozir bo'laman“) qo'shiqlari bilan mashhur bo'lib ketadi. Yakkaxon qo'shiqchi sifatida Michael 1979-yilda „Off the Wall“(„Rasm-rusumdan xoli“), 1982-yilda „Thriller“ („Triller“) albomlarini chiqardi. „Thriller“ dan so'ng uni „King of Pop“ („Pop qiroli“), deb atay boshlashdi. 1980-yildan u o'zini raqqos sifatida namoyon eta boshladi.

Maria Callas - La Davina ("The Divine One") – Amerikada tug'ilgan yunon sopranosi edi. 20-asrning eng mashhur va nufuzli opera xonandalaridan biri. Ko'plab tanqidchilar uning bel kanto texnikasini, keng ovozli ovozini va dramatik talqinlarini yuqori baholadilar. Uning repertuari klassik opera seriyalaridan tortib Donizetti, Bellini va Rossining bel-kanto operalarigacha, shuningdek, Verdi asarlarigacha bo'lgan. Uning musiqiy va dramatik iste'dodlari uni La Divina ("Ilohiy") sifatida olqishiga olib keldi. Quyidagi berilgan ma'lumot uning veb-saytidan olingan bo'lib, unda ushu berilgan unovoni ham yozilgan “Official website of Maria Callas: soprano, opera legend, ‘La Divina’” – Maria Kallasning rasmiy veb-sayti, sopranos, opera afsonasi, “La Divina”

Jenny Lind - The Swedish Nightingale –shved opera qo'shiqchisi, ko'pincha " Shved bulbuli" deb ataladi¹⁷. 19-asrning eng mashhur qo'shiqchilaridan biri, u Shvetsiyada va butun Evropada operada soprano rollarini ijro etgan va 1850 yildan boshlab Qo'shma Shtatlar bo'ylab favqulodda mashhur kontsert gastrollarini amalga oshirgan. U Shvetsiya Qirollik akademiyasining a'zosi edi. Lind 1838 yilda Shvetsiyadagi der Freischutzdagi chiqishidan so'ng mashhur bo'ldi. Bir necha yil ichida uni ovozi shikastlandi, ammo qo'shiq o'qituvchisi Manuel Garsiya uning ovozini saqlab qoldi. U 1840-yillarda Shvetsiya va Shimoliy Evropada opera rollariga katta talabga ega edi va Feliks Mendelson bilan chambarchas bog'liq edi. Londondagi ikki mashhur mavsumdan so'ng, u 29 yoshida operadan ketishini e'lon qilgan. U haqida quyidagicha ma'lumotlar berilgan.

“Today is the birthday of the Swedish Nightingale, Jenny Lind (1820-1887). The Swedish opera singer had been renowned throughout the halls of Europe for twelve years

¹⁶ <https://www.nbcnews.com/pop-culture>.

¹⁷ Wallace, Catherine. 2002. 'Local literacies and global literacy.' In David Block & D. Cameron, eds, Globalization and Language Teaching, pp. 101–114. London & New York: Routledge

when P.T. Barnum booked her for an American tour in 1850, helping raise hundreds of thousands of dollars for her favorite charities”¹⁸

"Bugun shved bulbulining tug'ilgan kuni, Jenni Lind (1820-1887). Shved opera qo'shiqchisi o'n ikki yil davomida Yevropaning zallarida tanilgan edi P. T. Barnum uni 1850 yilda Amerika safari uchun chorladi hamda sevimli xayriya tashkilotlari uchun yuz minglab dollar yig'ishga yordam berdi"

James Broun - The Godfather of Soul, The Godfather of Funk, Mr. Dynamite, The Hardest Working Man in Show Business, Mr. Excitement – amerikalik musiqachi edi. Funk musiqasining muhim va eng mashhur ajdodi va 20-asr musiqasining yirik arbobi, u turli sharaflari bilan ataladi, ulardan ba'zilari "Shou-biznesdagi eng mehnatkash odam", "Ruhning cho'qintirgan otasi", "Janob dinamit". 50 yildan ortiq davom etgan karerasida u bir nechta musiqa janrlarining rivojlanishiga ta'sir ko'rsatdi. Braun 1986-yil 23-yanvarda Nyu-Yorkda "Rock-n-roll" shon-shuhrat zaliga kirgan birinchi 10 ta ishtirokchidan biri edi. James Broun haqida turli xil maqolalardan parchalar keltirish mumkin.

*"In his Own words, this is the incredible life story of the **Godfather of Soul**, giving the inside story of his life and music, taking the reader on a journey from his impoverished childhood to his evolution into one of the most influential¹⁹ - O'z so'zlari bilan aytganda, bu "qalbning Cho'qintirgan otasi"ning aql bovar qilmaydigan hayotiy hikoyasi, uning hayoti va musiqasining ichki hikoyasini beradi, o'quvchini qashshoq bolaligidan evolyutsiyasigacha eng ta'sirchanlardan biriga aylantiradi ..*

Broun "Qalbning otasi" taxallusi bilan amshur bo'lib turganda, u Areta Franklin tomonidan "Qalbning malikasi" "Queen of Soul" nomi bilan atalagan. Quyidagi maqoladan parchada ko'rishimiz mumkin.

"The 'Queen of Soul' whose reign spanned decades, dies at 76. Aretha Franklin — the first woman to be inducted into the Rock & Roll Hall of Fame and known as the "Queen of Soul" for powerful anthems like "Respect" and "Chain of Fools" — died Thursday morning at her home in Detroit. She was 76"²⁰

"Hukmronligi o'n yilliklarni qamrab olgan 'Qalb malikasi' 76 yoshida vafot etdi. Areta Franklin — Rok & Roll shon-sharaf zaliga kiritilgan va "hurmat" va "ahmoqlar zanjiri" kabi kuchli madhiyalari bilan "Qalb malikasi" sifatida tanilgan birinchi ayol Payshanba kuni ertalab Detroytdagi uyida vafot etdi. U 76 yoshda edi." Boshqa saytlar esa uni "Xalq musiqasi malikasi" deb atashgan. 2015 yilda Bob Daylan o'zining MusiCares nutqida u haqida quyidagicha fikr yuritgan. "1960 yillarda "MusiCares nutqida, 2015 yilda Bob Dilan Joan Baezni "o'sha paytda va hozir xalq musiqasi malikasi" deb ataydi va ko'pchilik uchun u bo'lgan va shunday. 1960-yillarda shahar

¹⁸ Travalanche. October 6, 2013.

¹⁹ Bruce Tucker. James Brown: The Godfather of Soul. Head Of Zeus,2014

²⁰ <https://www.nbcnews.com/pop-culture/>

xalqining tiklanishi u yulduzlar orasida yulduz edi. Shuning uchun ham uni “o‘tmish va bugungi kun xalq musiqasi qirolichasi” nomi bilan atash mumkin²¹.

Quyidagi qo‘shiqchi va aktyorlarning nomini stilistik vosita orqali ifodalanganini ko‘rishimiz mumkin.

1. Janubning og‘zi (Mouth of the South) – Kelly Clarkson
2. Rock and Rollning qiroli (The King, The King of Rock ‘n’ Roll) – Elvis Presley
3. Qalbning qirolichasi (The Queen of Soul)– Aretha Franklin
4. Xalq ijodining qirolichasi (The Queen of Folk, Madonna, Joanie) – Joan Baez

O‘z davrining mashhur hamda jamiyatga juda ulkan hissa qo‘shgan mashhur insonlarning nomlari doimo ulug‘lanib turganini ko‘rishimiz mumkin. Albatta, ularning ismlarini perifraza usuli bilan ifodalangan ismlarning asosiy maqsadi so‘zning ta‘sirchanligini oshirish hamda o‘quvchining qiziqishini oshirish hisoblanadi.

REFERENCES:

1. Hujumova K. Kamola TARJIMASHUNOSLIKDAGI YANGI YONDASHUVLAR: TARJIMASHUNOSLIKDAGI YANGI YONDASHUVLAR //Журнал иностранных языков и лингвистики. – 2022. – Т. 4. – №. 4.
2. Allayorova S. Shahnoza TARIXIY SHAXSLAR NOMLARINING INGLIZ VA O‘ZBEK TILLARIDAGI PERIFRAZDAGI IFODALANISHI: TARIXIY SHAXSLAR NOMLARINING INGLIZ VA O‘ZBEK TILLARIDAGI PERIFRAZDAGI IFODALANISHI //Журнал иностранных языков и лингвистики. – 2022. – Т. 4. – №. 4.
3. Allayorova S. Shahnoza TARIXIY SHAXSLAR NOMLARINING INGLIZ VA O‘ZBEK TILLARIDAGI PERIFRAZDAGI IFODALANISHI: TARIXIY SHAXSLAR NOMLARINING INGLIZ VA O‘ZBEK TILLARIDAGI PERIFRAZDAGI IFODALANISHI //Журнал иностранных языков и лингвистики. – 2022. – Т. 4. – №. 4.
4. Primqulovna, Shahnoza Allayorova. "PERIFRAZANING TILSHUNOSLIKDAGI VAZIFALARI VA XUSUSIYATLARI." *O‘ZBEKISTONDA FANLARARO INNOVATSIYALAR VA ILMIY TADQIQOTLAR JURNALI* 2.18 (2023): 1192-1195.
5. Bruce Tucker. James Brown: The Godfather of Soul. Head Of Zeus, 2014
6. Travalanche. October 6, 2013.
7. Valerie Mindel. A Guide for Performers. Rowman & Littlefield, 2017, p.32

²¹ Valerie Mindel. A Guide for Performers. Rowman & Littlefield, 2017, p.32

8. Wallace, Catherine. 2002. 'Local literacies and global literacy.' In David Block & D. Cameron, eds, *Globalization and Language Teaching*, pp. 101–114. London & New York: Routledge
9. <https://www.nbcnews.com/pop-culture/>
10. <https://www.nbcnews.com/pop-culture/>